

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati pett vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din. za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naša telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

1855 prošeni za dodelitev stanovanj v Ljubljani

Zanimiva statistika stanovanjskega urada mestnega magistrata — Najbolj občutijo pomanjkanje stanovanj državni uradniki — Dne 1. maja bo 2442 ljudi brez strehe

Ljubljana, 22. marca.

Stanovanjski urad mestnega magistrata je sestavil na podlagi uradnih aktov in beležk zanimivo statistiko o vseh pri njem vloženih prošnjah za dodelitev stanovanj in to po stanju 9. marca t. l. Pri uradu je bilo do tega dne vloženih 1888 prošeni. Te prošnje obravnavata statistika s stališča socijalno-komunalne politike ter jih sortira po poklicih in družinskih razmerah. Podrobna razdelitev kaže žalostno sliko težkega gromnega položaja državnih nameščencev, zlasti nizjih kategorij. Med vsemi poklici dosega državni uradniki rekord glede prošenj. Med prošnicami je bilo naiveč državnih nameščencev in sicer 520 in državnih upokojencev pa 175. Deložiranih le bilo lani 19 državnih nameščencev in 9 upokojencev. V skrajno negativičnih stanovanjih je stanovalo 76 nameščencev in 16 upokojencev. Brez stanovanj je bilo 41 nameščencev in 12 upokojencev, v barakah 18 uradniških družin in 12 upokojencev. Državni nameščenci so bili primorani, da so iskali zavetja in stanovanja tudi po kleteh, skladščih in podstrešnih. Bilo je takih 57 in 15 upokojencev. Na dejeli stanuje še

vedno mnogo uradniških družin, od teh je 15 zaprosilo za stanovanje v mestu. Kot podmajnemnik so uradniške družine stanovale v 65 primerih. Nad 50 državnih nameščencev pa je stanovalo v predlagih stanovanjih ter je stanovanjski urad zaprosilo za dodelitev cenejšega stanovanja.

Zanimiva je statistika prosilcev po družinskih razmerah. Od 1888 prosilcev je bilo 60 samec odnosno samic, 194 zakonice brez otrok, 181 družin z 2 rodilinskimi, 310oma, 370 s 3, 318 družin s 4, 217 družin s 5 in 248 družin s 6 članji. Po statistiki se bori nad 9000 ljudi s stanovanjskimi neprilikami in živi v stanovanjski mizeriji.

1. maja grozi 168 državnim nameščenjem deložacija, ravno tako tudi 55 upokojencem, ker so jim bila v februarju stanovanja odpovedana za mainški termi.

Zanimiva je statistika prosilcev po družinskih razmerah. Od 1888 prosilcev je bilo 60 samec odnosno samic, 194 zakonice brez otrok, 181 družin z 2 rodilinskimi, 310oma, 370 s 3, 318 družin s 4, 217 družin s 5 in 248 družin s 6 članji. Po statistiki se bori nad 9000 ljudi s stanovanjskimi neprilikami in živi v stanovanjski mizeriji.

1. maja grozi deložacija 445 strankam, ker so jim bila stanovanja odpovedana v februarškem terminu ali pa še prej. Brez strehe bo ostalo do statistiki 2442 oseb, če se položaj v zadnjem hipu bistveno ne izpremeni. Vprašanje podatšanja stanovanjske zaščite visi v zraku. Po poklicih so bila stanovanja odpovedana 44 delav-

cem, 64 zasebnikom in vdovam, 168 državnim nameščencem, 55 državnim upokojencem, 44 mestnim uslužbencem in 70 strankam raznih svobodnih poklicev. Zanimivi so razlogi stanovanjski odpovedi. Približno 200 ljudih lastnikov je stanovanja najemnikom odpovedalo, ker rabijo same stanovanja za svoje rodbinske člane ali pa nameravajo izpremeti stanovanja v poslovne lokale. Znan je na periferiji mesta primer, ko je gospodar odpovedal kar 6 strankam stanovanja, ki jih rabi za svoje poslovne namene. Mestna občina bo pač morala pokreniti akcijo, da se preteče deložacije ali vsaj odlože ali odpovedi omilijo. Mnogo je tudi odvisno od tega, kako stališče bo sodišče zavzelo napram raznim sodnim odpovedim, proti katerev je večina najemnikov vložila ugovore.

Letos je mestni stanovanjski urad interveneral že v 18 slučajih sodnih deložic. Najbolj kratica primer deložic je bil 15. t. m., ko je na zahtevo nekega zavoda moral zapustiti svoje skromno stanovanje udoben obrtnik-kralj s svojo šestčlansko družino. Stanje sedaj za sliš v nekem hotelu. Njegov položaj je obuten.

Letos je mestni stanovanjski urad interveneral že v 18 slučajih sodnih deložic. Najbolj kratica primer deložic je bil 15. t. m., ko je na zahtevo nekega zavoda moral zapustiti svoje skromno stanovanje udoben obrtnik-kralj s svojo šestčlansko družino. Stanje sedaj za sliš v nekem hotelu. Njegov položaj je obuten.

Konferenca s pravoslavnim patrijarhom Zagreb, 22. marca. Včeraj se je v Beogradu povrnil nadškof dr. Ante Bauer. Opoldne je sprejel vašega doplanskika, kateremu je podal kratka pojasnila o uspehib svojega potovanja v Beograd. Med drugim je nadškof dr. Bauer izjavil, da je v Beogradu posetil prosvetnega ministra Makšimovića, ministra ver dr. Alaupovića, finančnega ministra dr. Svirljigu in ministra za socijalno politiko dr. Drinkovića. Vsi ministri so mu obljubili, da bodo po možnosti upoštevali njegove predloge in želje. Včeraj ob 17. je bil dr. Bauer sprejet v audienciji pri kralju. Po audienciji sta nadškof Bauer in beogradski nadškof Rodić posetila patrijarha Dimitrija v palaci Sv. Sinoda. Tu se je vršila konferenca, na kateri so razpravljali razna cerkovna vprašanja, zlasti šolsko vprašanje zvezni zakonom o srednjih šolah, ki v kratkem pride pred Vrhovni zakonodajni svet.

Revizija zakona o ustrojstvu vojske

Beograd, 21. marca p. Tukaj se modeže več dni komandanti vseh armij. V vojnem ministristvu se vrše konference, na katerih razpravljajo o spremembah in dopolnitvih zakona o ustrojstvu vojske in mornarice.

Velik požar v Budimpešti

Budimpešta, 22. marca. Včeraj popoldne je nastal na budimpeštskem tovornem kolodvoru Josef Udvári na dolejšnem delu način požar, ki se je nagnil širok v zalet skoro vse železniške objekte kolodvora. Eksplozijo je več tankov potrelo, kar je nevarnost še povečalo. Gašnici so šele danes zjutraj omejili in preprečili nadaljnjo katastrofo.

114 ljudi zgorelo

Moskva, 22. marca. V Vladimirovu je pogorel bioskop, pri čemer je našlo smrt 114 ljudi. Ogenj je nastal med predstavo in se je tako nagnil širok, da se ljudje niso mogli več rešiti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

D e v i z e : Amsterdam 22.815, Berlin 13.515, Bruselj 7.9107, Budimpešta 9.931, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9932 do 8.0232 (8.0062), London 276.13—376.93 (276.53), Newyork 56.85, Pariz 221.46 do 223.46 (222.46), Praga 168.32—169.12 (168.72), Trst 297.20—399.20 (297.20).

E f f e k t : Celjska 156 den., Ljubljanska Kreditna 127 den., Praštediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 240—250 Stavbna 30 den., Šešir 106 den.

ZAGREBSKA BORZA.

D e v i z e : Dunaj 800.82 Berlin 13.515, Budimpešta 9.931, Bruselj 7.9107, Milan 20.80, London 276.58, Newyork 56.85, Paris 222.46, Praga 168.72, Curih 1095.9.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.125, Dunaj 73.05, Budimpešta 90.60, Berlin 123.35, Praga 15.405, Milan 27.21, Pariz 20.30, London 25.235, Newyork 519.90.

Pogreb maršala Focha bo v torek

Pokopan bo poleg cesarja Napoleona — Belgiski krali ob mrtvaškem odru — Sožalje našega kralja in vlade

Paris, 22. marca. Pred hišo maršala Focha se zbirajo neprestano skoraj nepregledne mnожice ljudi, ki pribajajo iz vseh strani in iz vseh krajev Francije, da izkažejo zadnjo čast velikemu sinu francoskega naroda. V dolgih povorkah koraka občinstvo skozi soto, v kateri leži maršal Foch. Občinstvo je v uniformi, ki jo je nosil zadnje tri meseca svetovne vojne. Truplo bo položeno na mrtvaški oder dva dni pod slavolokom znage nad grobom neznanega junaka. Od tam bo prenešeno v slavnostnem spredu v cerkev Notre Dame, kjer se bodo vrile pogrebne svečanosti. Pokopan bo v cerkvi St. Louis des Invalides, kjer počiva tudi zemeljski ostanki Napoleona. Dan pogreba bo ni določen. Brkone pa se bo vrtil še le v torek, da se omogoči inozemskim delegacijam pravočasni prihod v Pariz.

Včeraj svedec se je poklonil velikemu pokojniku med drugimi dostojanstveniki tudi belgijski kralj Albert, ki se je s posebnim viškom pripeljal iz Bruslja, da zadnji počasti svojega velikega osebnega prijatelja in sobojovnika iz svetovne vojne. Kralj je ostal dolgo ob mrtvaški posteli, na kateri leži trupko pokojnega maršala, pozneje pa je posetil tudi gospo Fochovo ter ji izrazil svoje sožalje. Ob 20. se je belgijski kralj vrnil v Bruselj.

Beograd, 21. marca p. Vojni minister general Hadžić je naročil vojnemu atašiju v Pariz, generalu Jovanoviću, da izrazí v njegovem in celotnem jugoslovenske armeji imenu rodbini pokojnega maršala Focha in francoski vlad ter francoskemu vojnemu ministru in generalnemu štabu sožalje. Vojna delegacija pri poslanstvu v Parizu bo zastopala našo vojsko pri pogrebu.

Beograd, 22. marca. Ministrski predsednik general Pera Živković je postal povodom smrti maršala Focha francoskemu ministrskemu predsedniku Poincaréju in sočnemu pokojnemu maršalu v imenu vlade sožalno brzojavko: »Z veliko žalostjo doznam, da

Rudniška katastrofa v Ameriki

Tristo rudarjev zasutih — Doslej so jih rešili samo 86

Newyork, 22. marca. Včeraj popoldne je prislo v rudniku Kinnickick na Parnasu do strahovite katastrofe, o kateri še ni znan, koliko človeških žrtev je zahtevala. V rovu so se začeli nenadoma širi dušljivi plini in kmalu nato je sledila strahovita eksplozija. Učinek eksplozije je bil tako silen, da se je udri glavni rov ter so bili tako zasuti vsi rudarji, ki so se v tem času nahajali na delu.

Po dosedanjih ugotovitvah je zasutih nad 300 rudarjev. Na lice mestna so tako prihiteli pomožni oddelki, gasilci in delaprosto delavstvo, ki so pod vodstvom inženjerjev nemudoma pričeli z reševalnim delom. Vso noč so razkopalovali zasute rove ter so do danes zjutraj ob 6. rešili 86 rudarjev še živilih dočim je bilo 5 že mrtvih.

Reševalna dela napredujejo zelo počasi in se je batilo, da bo število mrtvih naraslo preko 100. Eksplozija je v veliki meri posledica nezadostnih varnostnih naprav. Udrženje rudarjev namerava vložiti tožbo proti podjetju ter zahtevati odškodnino za vse ponesrečence in njihove sproge.

Italijanska falzifikatorska družba na Dunaju

Bavila se je s ponarejanjem potnih listov — Ozadje afere še ni pojasnjeno

Dunaj, 22. marca. Dunajski policiji se je posrečilo po dolgotrajnih in mučnih poizvedovanjih priti na sled družbi ponarejanja potnih listov. Pred kratkim so se zglašili pri društvi tiskarjev trije elegantni običajni Italijani, ki so naročili 3000 italijanskih potnih listov. Na to opozorjenju politični je takoj podvzela potrebne korake in aretrirala v dveh najboljših dunajskih hotelih, ki omemnijo tri Italijane. Vri trije so imeli ponarejene potne liste. Navzvek vsem počakujem in prigovarjam pa nikakor nočeno.

Požrtvovalni čin polkovnika Byrda

Rešili je ponesrečene člane svoje ekspedicije in ostal sam v večnem ledu

Newyork, 22. marca. Kakor javljeno, se je del Byrdove ekspedicije ponesrečil in je moral pristati več sto kilometrov od Byrdovega taborišča. Polkovnik Byrd se je natoto sam odpravil, da pošte počrešane člane. Res se mu je posrečilo najti ledeno polje, kjer so nadli ponarečeni zavetišči. Na svinjem letalu je najprej prepeljal v glavno taborišče svoje ekspedicije dva izmed ponarečencev, ter se je takoj nato vrnil. Pri pristanku pa se je letalo nekoliko pokvarilo, tako da ni bilo mogoče naložiti še tretjega člena. Byrd se je zato odločil, da se sam izkrci, dočim se je ponesrečen s pilotom vrnil v taborišče. Položaj polkovnika Byrda ni nevaren, ker razpolaga z zadostno močnino brane. Poleg tega ima še s svojim tovarišem, ki je ostal pri njem, neko jamo, ki mu nudi zavetje pred vremenskimi neprilikami. V arktičnih pokrajinalah vlada sedaj velovo vreme. Zaradi tega je dokaj verjetno, da bo moral polkovnik Byrd izčasa čakati na svojo lastno rešitev.

Nemčija proti plinski vojni

Berlin, 21. marca (be.) Nemški državni zbor je odobril ženevski protokol proti plinski vojni, kar je bil odprtoden 16. aprila.

Strog režim v Turčiji

Carigrad, 21. marca (be.) Tu je bilo aretiranih 40 oseb, ki so vzlič prepovedi nošilje.

Na Kitajskem groze novi nemiri

London, 21. marca (lo.) Položaj na Kitajskem se je nenadoma zelo poostrelil in ni izključeno, da izbruhne med Nankingtonom in Vuhanom v kratkem obdobju konflikta. Kongres nacionalistične stranke je sprejel resolucijo, ki nalogi Čangkajšku, naj generiral v Vuhanu takoj napove vojno, ako se bo podredil nankinski vladni.

Karijera naše plesalke Rut Vavpotičeve

V slovitem baletnem zboru Ide Rubinsteinove — Iz Pariza v Bruselj, iz Bruslja nazaj v Pariz, potem v Monte Carlo, Montron in preko Nizze na Dunaj ter v sočinčino Italijo

Našim čitateljem bo gotovo še v živem spominu uspešna turneja maled slovenske plesalke in umetnice Rut Vavpotičeve, po Španiji, kjer je dosegla nepriskakovani uspeh. O tem in o nameravani turneji z baletno skupino, odnosno z vsem ansamblom slovitih umetnic v tragediji Ide Rubinsteinove smo že poročali. Skupina Rubinsteinove je zdaj na turneji po Evropi in nastopa z velikim uspehom. Z njim potuje tudi Rut Vavpotičeva in o njeni turneji smo zvezdili nekaj zanimivih podrobnosti.

V Casino de Paris

Na povratak s turneje po Španiji je dobila Rut Vavpotičeva stalen angažem v Casino de Paris, največjemu in najrazkojnejšemu pariškemu varijetu, kjer nastopajo samo priznani umetniki in protagonisti vseh vrst. Pet mesecov je nastopala Vavpotičeva v Casino in dosegla, tako v zboru, kjer tudi kot solistka velik uspeh. Dogodilo se je celo, da je moralas vskočiti za eno izmed slovitih plesalk Dolly Sisters, ki je obesela in razumela se je s partnerico tako dobro ter plesala tako graciozno, da občinstvo ni spoznalo zamenjave. Direkcija pa pa za to uslužno, s katero jo je rešila iz neprijetnega položaja, ni bila preveč hvaležna in se ji ni oddolžila. Nevdružne razmere so napotile Vavpotičevi, da je zapustila Casino de Paris in znova odšla v Šolo k slovitim koreografijam Igrovi. V baletni šoli Igrovi, kjer se redno vežba 70 do 80 deklej, je ostala več mesecov. Nekega dne je prišla v baletno Šolo tudi Ida Rubinsteinova, ki je iskala nadarjenje plesalke — slike za svoj baletni zbor, s katerim je nameravala v najkrajšem času prirediti turnejo po Evropi.

Ida Rubinsteinova

Ma Rubinsteinova je ena največjih sodobnih umetnic in znani avstrijski baletni kritik ter estet dr. Stavnik, ki stalno živi v Parizu ter je nedavno v dunajski »Die Bühne« poročal tudi o uspešnem nastopu Vicki in Witskove, je pritočil med drugim slednjo kritiko o njej: Rubinsteinova je ena najzagotonitejših in najzanimivejših sodobnih umetnic. Je pa še ved: osebnost, ki je navdušila in inspirirala največje genije svojega časa. Zanje sta pisala Claude Debussy in Gabriele d'Annunzio (dvomljiv genij. Op. ured) l. 1911, ko sta bila na višku svoje slave, za njo je komponiral Glazunov l. 1912 scenično glasbo za Wildejevo »Salomone«, Florent Schmitt scenično glasbo za Shakespearejevega »Antonija in Kleopatro«, za njo je napisal d'Annunzio tragedijo »La Pisanelle«; Rubinsteinova je dala slavnemu sodobnemu francoskemu komponistu Mauricju Ravelli inspiracijo za njegovo baletno skladbo »Bolero«, njeni pa je čast je Stravinski komponiral »Vilin pobub«. Rubinsteinova pa ni samo slavna plesalka, marveč tudi imenitna tragedka &c. &c.

In ta slavna umetnica je sklenila ustanoviti lastni baletni zbor ter z njim nastopati po Evropi. Seveda se je pri izbi rilesk plesalcev odločila le za najboljše in med izbiranimi solistkami je bila tudi naša Rut Vavpotičeva. Kako visoko cenil Rubinsteinova Rutino umetnost, dokazuje najbolj dejstvo, da je izmed 80 gojenj izbrala samo njo in še neko njen tovarisko. Vavpotičeva je slavno ponudbo seveda sprejela. Čim je Rubinsteinova, ki je šolo finansirala popolnoma sama — njen mož je najbogatejši skladatelj — zbrala ves baletni zbor,

je pričela s skušnjami. Dva ali tri mesece so trajale skušnje, predno se je že zdelo, da je zbor zrel za odprt.

Do novembra je zbor naštiral deset baletov in koncem novembra je nastopila Rubinsteinova z vsem zborom v pariški operi. Parizanci so sicer valjeni razkolila in stajali prireditev, toda nastop baletnega zobra Ide Rubinsteinove je bil poglavje zase. Že dejstvo, da je vse glasbene točke dirigiraj sam Stravinski, lahko je prijetno presečen, saj bolj so pa občudovali umetniško opremo ter dekoracijo odrta. Rubinsteinova je žrtvovala za dekoracije milijonsko frankov. Sklice za prizore in kostume je napravil sam mojster A. Benois, ki je zdaj priznan kot največji francoski umetnik za dekoracije.

O prireditvi sami so prinesli vsi pariški listi obširne in laskave kritike, v kateri so najbolj hvaležni vrline zobra. »Teps« je dva dni zaporedoma pritočil dva feljtona in naglašal, da je bil nastop skupine Ide Rubinsteinove dozad skoro brez primera v zgodovini francoskega baleta. Splet je vse kaže.

Pariz pa se ni zadovoljil samo z enim nastopom. Štiri večerje zaporedoma je nastopil zbor in plesalke so si jedva odobrile po tolkem napora. Vsak večer pa nastopov gotovo ni malenkost tudi za načutinanešo plesalko. Po pariškem gostovanju, kjer sta menjale dirigirala Ravell in Stravinski, je zbor odpotoval na turnejo.

Turneja po Evropi

Slojne kritike, laskave ocene in s'oves, ki si ga je pridobila Rubinsteinova s svojim nastopom v Parizu, so naravnost vzbudile veliko zanimanje inozemstva. Rubinsteinova je prejela vabila za gostovanje po vsej Evropi. Odzvala se je na prej vabilu belgijske kraljeve operе v Bruselj. Nastop v Bruselju je bil triumfal. Predstavili so prisostvovali kraljevska dvojica: diplomatski predstavniki raznih držav, opera je bila nabit po polna. Po padevremenu gostovanju se je baletni zbor vrnil v Pariz, kjer je imel še dve predstavi, in kjer je naštiral več novih baletnih točk.

Iz Pariza je odpotovala baletna zbor v slovite letovišče Monte Carlo. Če pomislimo, da je poleg celokupnega zasmbala, obstoječega iz 150 oseb, vožila umetnika s seboj 25.000 kg gledaliških dekoracij, vidimo kako spretna in sposobna je Ida Rubinsteinova v organizaciji in administraciji.

Iz Monte Carla v Mentone, odtod v Nizzu in preko Nizze na Dunaj je vodila umetniška turneja Rubinsteinova. Na Dunaju so gostovali dva dni v Staatsoperi. Dunajčani so bili vzhicieni in dunajska kritika, na celu ji »Neue Freie Presse« ter »Neues Wiener Tagblatt« so pritočili obširne kritike, povdarijajoč, da je baletni zbor na nedosegljiv višini. Publiko je bila tako navdušena, da je cepenja z nogami in uprizorila ogljušujoc aplavz.

Nadaljnega turneja Rubinsteinovega baletnega zobra gre preko Rima in Napolja v Prago in Nemčijo. Vsekakor je nam Slovenscem lahko v ponos, da sodeluje pri tem slovitem zboru naša umetnica Rut Vavpotičeva.

Na Cankarjevem nabrežju, kjer prodaja jo butare

Jutri jih bo zmanjšalo, zatrjujejo prodajalci

Ljubljana, 22. marca

Druga leta, ker je še vedno zelo mrzlo. Pa že gre!

— Koliko staneta ti dve butarici? se je obrnila starejša gošpa k prodajalki.

— 6 Din.

— Malo preveč zahtevate. Štiri dinarje vam dam.

— Ne morem, gošpa! Tudi s 6 Din še daleč ni poplačan ves moj trud, ki sem ga imela z butarami.

— Tu imate 6 Din. Samo da bosta veša moja sinčka!

— To je kaj slab zaslužek, mi je točil kočar z Iga. Včeraj sem zaslužil komaj 8 kovačev. Če prodam vse butare, dobim zato 500 Din. Zdaj pa pomidlej, da je vredno, da mučim z njimi po 3 dolge tedne.

— Koliko časa pa delate eno butaro?

— Takole, pokazal je večjo butaro, skoraj ves dan. Koliko truda me stane še samo to, da dobim lepe leskove palice, potem potrebujo smrečje in nato še oblanje. Te pa moram potem še pobaviti. Človek mora biti neverjetno potrežljiv, da vzdruži pri tem potašenem delu.

— Koliko butar ste napravili letos?

— Skupaj z ženo okoli 50.

— Pa boste vse prodali?

— Upam, da bodo še danes ves bla. Jutri jih bo zmanjšalo, sem prepričena. Sicer pa, da jih Ljubljanički ves kupijo, bo to malo v primeru s kupljeno v protiklju letih.

Preveč je bili zanjubljeni.

Zelo bogat francoski plenči se je zanjubil v sironomačko mladenico. Najprej se je hotel otresti te žubešni. Operoval je zapsudil svojo dubico, ko se je par vrnul k nji, je bil že holi zanjubljen. Končno je srečal prijatelja in mu dejal:

— Ne preostaja mi nič drugega, nego poročiti se z njo, da jo neham ljudi.

Beg na smrt obsojenega zločinka

Iz zapoved kavadarškega sodišča je pobegnil nevaren razbojnik Hadžikojčević, ki je bil obsojen na smrt — Hotel je pobegnil čez moje, pa so ga ujeli

Nedavno je bil pred sodiščem v Kavadarju obsojen na smrt razbojnik Spasoje Hadžikojčević. Zločinec je doma iz Djedovljije in je izvrnil s pomočjo svojih pajdščev letak zločin v vasi Klinova, blizu grške meje. Hotel sta pobegnili na Grško. Hudodelci sta ujeli dva seljaka v Klinova. Obvestila sta orodnike v Kavadarju, ki so begunci napadli v Kavadar. Zanimivo je, kako sta seljaka ujela nevarna zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako neznačna izgledata, če nista morda komita in če sta oboržena. Ko ju je sin opisal, je seljak takoj sklepal, da sta možarica zločinka. Šteček seljaka Jovanović je prišel domov ves preplačen in je odetu povedal, da sta ga napadla dva neznačna moški in sta mu vzel vres krv. Sintek je pasel krave blizu grške meje. Oče je vprašal sina, kako nezna

Dnevne vesti.

Znake in vrednotice, ki se vzamejo iz prometa. Poštno ministrstvo je odredilo, da morajo pošte odvesti direkciji do 31. marca t. l. vse znake in vrednotice stare izdaje, torej take, ki so bile vezane iz prometa in niso več v veljavi. V prostemu ostanejo frankovane znake, in sicer samo one beografske izdaje, na katerih je lik Ni. Vel. kralja obrajen na desno in ki imajo pod reljefom natisnjeno besedilo v cirilici: »D. Wagner«. Frankovane znake, ki ostanejo v prometu, so po 0,25, 50, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 15, 20 in 30 dinarjev in pa tiste poplavne znake, na katerih je povišek prefrtan s širšimi krizi. Vrednotice, ki se morajo do istega roka odvesti direkciji, so: poštne nakaznice za notranji promet po 2 pari, vse poštne nakaznice za inozemstvo po 10 par, vse brzjavne nakaznice za notranji promet po 10 par, vse brzjavne nakaznice za inozemstvo po 10 par, vse povzetne spremnice za notranji promet po 40 par in vse povzetne spremnice za inozemstvo po 40 par.

Nabavljane zadruge. Koncem leta 1927 je bilo v Zvezni nabavljalihi zadruž državnih uslužbenecih že 80 zadruž. Na večjih stanju pa je v letih 1921 do 1927 bilo 141 zadruž, a dejansko se je do konca 1927. leta ustavljeno vseh takih zadruž 147, kar kaže, da jih je tekom let odpadlo 67. Ostalo jih je torej 80, ki po vedni dobro uspevalo. Dobro znamenje je že to, da ni lani do 15. novembra odpadla nobena nabavljala zadruž, pač pa je bilo ustavljenih 6 novih. V Sloveniji imamo 15 nabavljalihi zadruž državnih uslužbenec ali 17 odst. vseh takih zadruž v državi. Članstvo v slovenskih nabavljalihi zadruž je sedaj okoli 9000 ali približno 23 odstotkov vsega članstva v celi Zvezni nabavljalihi zadruž. Tudi promet je velik. Polovica članstva, a nekako dve tretjini vsega prometa odpade na Nabavljalo zadruž uslužbenec državnih železnic v Škofiji. Prav tako lepo uspeva mariborska zadruž, a manjše, kakor: novomeška, krščka in brežiška ne zaostajajo preveč za njo. Kar pa je posebno razveseljivo, je to, da sta ljubljanska in celjska v novem razmahu. Ljubljanska zadruž je bila v križi zaradi čevljarske, kjer je bilo precej gube. Vse je pokriti in zadruža zdaj lepo deluje, njena čevljarska istotaka. Celjska zadruž je trpeila zaradi slabega lokala, posebno pa še nagajale neke posebne celjske okolišnice. Vzroki prvotnega neuspeha so odpravljeni, zadruža ima urejen lokal in marljivo vodstvo, kar dokazuje nje naglo rastoti promet. Stanje slovenskih zadruž je torej zadovoljivo. Vendar je tudi v Slovenciji v letih 1921 do 1927 ustavilo delovanje sedem zadruž, in sicer: Litija, Črnomelj, Sv. Lenart v Slov. gorici, Slov. Blistrice, Gorenji grad, Škofja Loka in Metlika. Ker jih je prenalo v vsej državi v teh letih 67, tedaj predstavila slovenskih 7 zadruž blizu 10 odstotkov. V zvezi z Nabavljalo zadruž se ustavljajo kreditne zadruž (posojilnice) ter stanovanjske ali stavbne zadruž državnih uslužbenec, kar naj služi tudi v ublažitvi težkega gmotnega stanja državnih uslužbenec.

Kronski penzionisti se zdaj niso vsi prejeli dinarski prispevkov. Tudi vdove penzionistov veliko trpe pod pritiskom težkih razmer. Brali smo pismo vode utičnika kronskega penzionista v katem: rem pravi: »Nahajam se v grozni stiski. Za otroke pličevati obleko, čevlje itd. To je hudo. Vsak mesec mi zmanjka. To je se, dobro, da bo moja hči kmalu dovršila učiteljice. Ce bi deli časa to trajalo bi ne mogla prenašati te revščine. Pravijo, da bomo tudi bedne vdove dobile, toda vprašanje je, kdaj. Upamo, da se bo nova vladu kmalu usmilila tudi revnih vdov in sirot.

Nove pogodbene pošte. Poštni minister je odredil, da se spremene v pogodbene še naslednje državne pošte: Belinski, Brezno, Čirknica, Dev. Marija v Polju, Guščari, Jesenice-Fuzine, Kostanjevica, Kranjska gora, Krizevci pri Lutomeru, Medvode, Mengeš, Metlika, Mežica, Mokronog, Moste pri Ljubljani, Moščaniki, Poljanec, Radeče, Zidani most, Rajhenburg, Rusko, Sodražica, Šmartno, Velenje, Velike Lašče, Vič, Vojnik, Vransko in Žužemberk.

Predavanje dr. Oblaka v Beogradu. Znani planinski pisatelj g. dr. Josip Oblak je predaval v sredo zvečer v beografskem vseučilišču o Visoki Trati. Beografski listi prinašajo predavateljevo sliko in se zelo laskavo izražajo o predavanju, ki je vzbudilo med ljubitelji naravnih lepot splošno zanimanje. Predavatelj je žel za svoje krasno predavanje viharino odobravati.

Kaj je treba ukreniti pri gozdnih požarih. Zadnje čase se množe gozdni požari. Iz vseh koncev v kraju prihaja poročilo o gozdnih požarih. Tako je v nedeljo gorelo na Smarni gori, v ponedeljek na Gradu in včeraj na Rožniku. Dočim požara na Gradu in na Rožniku nista napravila posebne škode, je bila škoda na Smarni gori precejšnja. Z ozirom na česte požare se opozarjajo izletniki in štelci po gozdih, naj bodo previdni in naj ne mejejo še tlečih cigaretnih ogorkov preč, obenem se pa opozarjajo izletniki in sploh vsakdo, ki opazi gozdni požar, da je po gozdni zakonu naravnost dolžan gasiti. Ce tega ne more storiti, naj gre po pomoci in naj pravočasno avizira pristojoč oblast. Jadikovanje in zgražanje nad pozigalcem v primeru gozdnega požara ne pomaga nič, treba je pomagati pri gašenju. Po gozdnom zakonu se ne kaznuje samo oni, ki je začgal, marveč tudi oni, ki je pri požaru pasiven.

Ga. Maja Strozzi-Pečić, opera pevka iz Zagreba bo 6. aprila t. l. pela na koncertu učitelj. pevskoga zboru UJU v Mariboru in sicer krasni solo pri »Svatovskih pesmih«, ki jih je uglasbil njen sin, mladi in nadežni hrvi. skladatelj Boris Papandopulo-Pečić. Isti program, pri katerega izvajaju sodeluje ga. Strozzijeva, započe učit. zbor naslednji dan 7. aprila t.

I. v Trbovljah v sokolski dvorani ob 14%. Mariborčane in Trbovličane opozarjamo na izredno priliko glasbenega užitka.

— Avtobusna zveza z Italijo. Naš delegat na mednarodni konferenci za ureditev mednarodnega turističnega avtobusopravljata dr. Žittek je izjavil, da bo v kratkem uvedena redna avtobusna zveza med Italijo in Jugoslavijo in sicer najprej med Gorico, pozneje pa tudi med Trstom in Ljubljano.

— Kongres stavbnikov v Zagrebu, 23. 24. in 25. tm. se bo vršil v Zagrebu kongresna udruženja stavbnikov kraljevine SHS. Kongres bo razpravljal o mnogih važnih problemih, tičih se stavbne strok. V naši državi je pet raznih obrtnih zakonov, na podlagi katerih poslujejo stavbniki z različnimi pravicami in dolžnostmi. Uspej je, da se bo zdaj končno uredilo vprašanje stavbštva v naši državi tako, da bodo imeli stavbniki v vseh pokrajnah enake pravice in dolžnosti. Kongres se udeleži delegat iz Beograda, Zemuna, Sombora, Osijeka, Sarajeva, Sušaka, Ljubljane in zadruž.

— Pomlad v Dubrovniku. V Dubrovniku je pomlad že v polnem razmahu. Včeraj dopoldne so imeli v senci 13. na solnicu pa 25 stopin. Vse uprave hotelov in pensionov imajo že zdaj oddane sobe za ves april tako, da niso mogoče rezervirati sob za nemške avtomobiliste, ki pridejo iz leta na naši državi in poseliti tudi Dubrovnik.

— Udruženje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekretari Ljubljana javlja, da se je za leto 1929 izvoljeni upravni odbor konstituiral tako-le: predsednik ing. Janko Mačkovšek; I. podpredsednik ing. Josip Dedeč; II. podpredsednik ing. Alojz Hrovat; I. tajnik ing. Ladislav Bevc; II. tajnik ing. Nace Perko; I. blagajnik ing. Ciril Pirc; II. blagajnik ing. Boris Hribar; I. knjižničar ing. Karel Tavčar; II. knjižničar ing. Staško Dinnik; I. gospodar ing. Josip Stola; II. gospodar arh. Josip Costaperović. Odborniki ing. Igo Pešani, ing. Franjo Slana, dr. ing. Milan Vidmar, ing. Pavel Vrblič, dr. ing. Fran Zelenko. Član nadzornega odbora: ing. Viktor Skaberne, ing. Vinko Strgar.

— Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Ljubljani se bo vršila potom oferitne licitacije dne 9. aprila t. l. pri direktorji državnih železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

— Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Ljubljani se bo vršila potom oferitne licitacije dne 9. aprila t. l. pri direktorji državnih železnic v Ljubljani. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

— Listič iz angleške Ilrike. Knjižnica pod tem imenom se tiska v Slatnarjevi tiskarni v Kamniku. V njej je zbral pesnik Gris Kortnik svoje prevede mojsternih pesničev najslavnijših angleških pesnikov, med katerimi so: E. A. Poe, Shelley, Th. Moore, Byron, dr. Knjižnica izide prihodnje dni.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in topile vreme. Včeraj je bilo lepo sajno v Skoplju, drugod pa bolj ali manj oblačno. Sneti je v Ljubljani pršilo. Maksimalna temperatura je znašala včeraj v Beogradu 16,4 v Zagrebu in Splitu 16, v Ljubljani 15,4. v Mariboru in Skoplju 14 stopin. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,5 mm, temperatura je znašala + 3,5 C.

— Cigani izvrsili umor pri Podlehniku? Včeraj smo poročali o zverinskem roparskem umoru v Podlehniku pri Ptiju. Po dosedanjih ugotovitvah gre baje za živinskega prekupevalca Žirovnika iz Lancove vasi. Orožniki so aretrirali dva cigana, ki sta osurnljena zavratnega roparskega umora.

— Z nožem v hrbot. Snoči so pripeljali v ljubljansko bolnico težko poškodovanega 24-letnega rudarja Alojzija Pirca iz Trbovelja. Pirc se je 20. t. m. v neki gostilni sprel s tovaršem Ivanom Kraljem in Alojzijem Voglarjem. Med preprirom ga je nekdo sunil z nožem v hrbot.

— Dve nezgodni. Anton Kosmač, 19-letni hlapac iz Moravč pri Kamniku, je včeraj zlezel na vrh hruske in trhla velja se je odšmolila pod njim. Kosmač je padel in si zlomil levo nogo ter poškodoval po vsem životu. — Ivan Grilic, 28-letni delovodja, stanoval na Gradu, je včeraj tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

— Aretacija armenskega milijonarja Savoja. Poročali smo že o aferi armenskega milijonarja v veletrgovcu Agona Savoja in njegove lepe žene Adrine, ki je zbežala z mladim Studentom in svojima otrokom od moža. Afera se vedno bolj širi. Armenec objavlja vse ženine grehe v beografskih časopisih in jo dolži, da ga je oslepila za težke milijone. Žena pa se brani in pričuje v časopisih članke, ki dolže Savoja, da je morilic in navaden pustolovec. Savoja je dobil od naše države koncesijo za eksploatacijo petrolijskih vrtev in je v Jugoslaviji postal bogataš. Savoja je zahteval tudi ločitev. Pred dnevi je pa nastal v aferi senzacionalen prekret. Žena Adrina je pri beografski policiji vložila proti možu ovrado, da si je priseljila veliko premoženje in da je na begu iz Carigrada na parniki umoril dva človeka ter ju vrgel v morje. Policija je Armenca takoj aretrirala. Na veliko začudenje vseh je Savojo po aretaciji prisinal vse, česar ga je žena dolžja. Priznal je, da je umoril dva svoja sovražnika in je prišel do velikega premoženja s slenarjstvom. Preiskava te tajanstvene mire se nadaljuje.

— Samemor odvelo žene. Predvračnjem je skočila v Savo pri Zagrebu neka ženska. Opisil jo je dijak Viljem Hlitoč in je skočil za njo ter je izvelek in valov, toda bilo je že preporno. Samomorilka je bila že mrta. V njenem žepu so našli legitimacijo na ime Jožeta Smidt, žene pred možem umrela čevljarskega pomočnika. Jožeta se je hotela umorditi že pred tedni, ker ni mogla

preboleli smrti svojega moža. Skočila je iz tretjega nadstropja. Toda zdravnik so jo rešili. Lečila je v bolnici in doma. Bila pa je vedno bolj potra. Dukevemu trpljenju se je pridružila le beda in nesrečna si je končala življenje v Savi. Smidtova je letos na prva žrtva Save.

— Železniška nesreča pri Virovitici. Parna žaga v Virbocima v Virovitici tudi lokalno želesnico v gozd. V pondeljek je vozil po tej progi prazen vlak in ko je dosegel do Strejane, ki je oddaljena 2 km od Virovitice, je nenadoma odcehal ventil na kotu lokomotive. Na lokomotive so bili strojevoda Maksa, kurjač Biki, prevzemalec dr. Gregorčič in pomagale Šaba. Para je puhnila v osobje. Bila je tako vroča, da je vse opelka skozi obleko tako močno, da so jih odpadi kotki mes. Lokomotiva je držala dalje, osobje pa je padlo z nje in obleko na način, da je vse prošlo skozi obleko. Lokomotiva je padla na streho, ki je bila prepolna z železniškim materialom. Lokomotiva je dosegla 100 km/h in poletela proti Šibeniku. Letalo sta hotelia pristali v Šibeniku na terenu, kjer je že dan prej pristalo boljšo letalo. Teren je bil popolnoma prost, le sredini je bilo boljšo letalo. Letalo sta videla, da tu ne moreta pristati in sta se ponovno dvignila, da bi poiskala ugodnejše mesto. Tedaj pa je letalo zadelo v 11 m visok drog na glavnem kolodvoru. Letalo droga nista opazila in nesreča ni bila mogoče preprečiti. Propeler se je razstrelil na drobne kosce. Letalo je bilo popolnoma razbito. K sreči ni eksplodiral motor, kar bi povzročilo še večjo katastrofo. Včeraj so obe letalci odpeljali v splitsko bolnično.

— Obupen čas nepočetenega uradnika. Iz Zemuna poročajo o strašni rodbinski tragediji. Zasebni uradnik Franc Erdeljan je včeraj ustrelil svojo ženo, svojega Slatenina sina in sebe. Včeraj bi uradnik moral polagati ravnino zaradi velikega primanjkljaja in poverne pri tvrdki, kjer je bil uslužbenec. Zgodaj zjutraj je prišel k njemu stražnik in ga prebudil. Erdeljan je rekel stražniku, naj male počaka in ko je ta čakal v predobi, je uradnik ubil ženo in sina in sebi prestreli obe senci. Erdeljan je bil zasebni uradnik v neki tovarni za kože. Ponavilen je večjo vstopo. Uradnikova so odpeljali v bolnico in mu nudili prvo pomlad. Leži še vedno v nezavesti in se bori s smrtnjo. Zdravnik so izjavili, da je njegovo okrevanje nemogoče, ker ima prestreleno glavo.

— Sokolsko gledališče v Radovljici ponovni v nedelji, 24. in na praznik, 25. t. m. obiskar ob pol štirih popoldne spevigo »Mežnarjeva Lizika«.

202-n

Iz Ljubljane

— Uj raziskiranje mesne elektrarne. Mesna elektrarna postavi se v turbino, ki bo za delavo delovati bržje kot koncem tehta leta ali pa še prej. Pri mesni elektrarni se bo zmanjšalo preuredivi primeren prostor. Letos se bodo pričeli obenem napeljati daljnovidovi na Grad, v Hrenovo ulico, Rožno ulico, po Šv. Jakoba trgu in drugod.

— Davčna uprava za mesto v Ljubljani, ki se je preselila z Bregz Št. 6-II na Vodnikov trg Št. 5-1 in II, v svojih sedanjih novih uradnih prostorih ne razpolaga več s telefonom. Stranke se na to opozarjajo z vabilom, da se odstreljaj naprej v svojih davčnih zadevah ali zglašajo osebno v uradu.

— Uj raziskovanje v Ljubljani. Na običajnem petkovem ribjem trgu, kjer je včeraj vložilo mrtvilo, je postal živnješki. Nekateri nabiralci polžev so prineseli na trg večjo močino polžev. Polž je za nekatere prava delikatesa. Samo pripraviti se mora dobro. Tudi zabji kraki so se pojavili, komad po 75 par. Na trgu je že precej glavne salate, ki je pa precej draha, ker zavoljeno z nekaj sestavami.

— Lindbergh. Na splošno zahtevajo v Ljubljani, da se vrši v torč dne 26. tm. na Poljčanah veliki življenjski in kramarski sejem. — Č Lopac počasni mestni revježem. Včeraj je vodilno družbo srušila v Savinju ono umazano brozgo, ki bi jo našli v znamenjeni bazeni. Seveda je skoda tistih par dinarjev za izpraznjevanje bazenov. Menina smo, da bi se vsi ti nedostatki dali odpraviti pri se, tako majhni vsestranski uvidevničnosti. Če pa zlape ne gre, naj poseže vmes županstvo z vso strogoščjo.

— Uradni dnevi sodišča v Trbovljah in Hrastniku še ostanejo, navzeti temu, da je občina Trbovlje odlikovala nositi zanaprej tozadne stroške, ki jih je prevzel zdaj justični erar. Prvi uradni dan bo v Hrastniku v soboto dne 23. t. m.

— Tatvina na sejmu. V Smarjeti pri Rimske toplice so oropniki na sejmu dne 21. t. m. prijeli nekega na Dunaju rojenega in v Bazileju (Vrbovsko) pristojnega 23-telega brezposelnega Ferd. Perkopca, ki je ukradel neki ženski 100 Din. Oddali so ga v zapore okr. sodišča v Laškem.

— Prvi uradni dnevi sledi na kozarce naravnega »Franc Josefove« grendice, popite zjutraj na tešče, brez muge izdatno iztrobljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravni strokovnjaki napominjajo, da učinkuje »Franc Josefove« voda sigurno in pravljeno tudi pri kongest

Szekula Jenő:

Suženj in Rimljanka

Roman.

— Nesmrtni bogoot! Leta 1923 se mi je pripeljal, da sem odijadal časovno daleč nazaj. Kdaj se vrjem v moderno dobo?

— Nikoli! Morda nikoli več!

Tako so mi odgovarjali topoli ob bregu Dunava.

S Frontino sem se sestajal na vrtu skorou vsako noč.

Bile so divne mesečne uoči. Njene ustnice so mi vsako noč prisegale večno ljubezen, vsako noč sem se naslajal nad njenim nežnim telesom, pil sem iz polne čaše ljubavne opojnosti.

— Obožujem te, ljubček moj, sreča moja, vse moje na svetu!

In strastno me je objela.

Nekoč je sneila z vratu zlato verižico.

— Vzemi jo, ljubček moj. Podarim ti jo, da naju bodo vezale zlate vezi. Dobro jo spravi, da je ne izgubiš in da je boš imel za spomin na svojo Frontino.

Zlato verižico sem skril v svoji izbi pod posteljo.

Bila je iz čistega zlata. Morala je biti zelo draga. Upal sem, da se bom mogel z njo odkupiti in da mi ne bo več treba prenašati bridke usode sužnja.

Zdaj nisem bil več siromak. Ljubčen mi je pripomogla do zlata.

Cez dan me Frontina sploh ni hotela poznati. Sicer me pa to ni več tako vznevimiralo, kakor prve dni najine tajne ljubezni. Kako je dejala, ubožica, ko je počivala ob luninem svitu v mom narociju?

— Podnevi menda sploh ne živim.

In res.

Podnevi se ni nikoli spomindala, kaj je počela ponovi. Clovek bi mislil, da se je prebuvala iz težkih sanj in pozabljala, kaj se ji je sanjalo.

Oni dan me je vprašala njena komornica vsa prestrašen:

— Naša gospa je pozabila nekje zlati verižico. Si jo morda skrčajno kie videl. Viduare!

Prebledel sem.

— Verižico? ... Ne ... nimam pojma, kje je.

Toda zdelo se mi je, da bi bilo najbolje nakit vrniti.

Pa sem se takoj spomnil, da bi s tem vzbudil sumnjenje in da bi me začeli spraševati, kje sem verižico skrival.

— Cudno, — je dejala komornica. — Frontina pravi, da jo je morda komodarila, pa se ne more spomniti, komu.

Zvezcer sva se zopet sestala s Frontino.

Z drugega roka sem ji ponudil verižico.

— Na, tu jo imaš! Jaz je nočem.

Prestrašeno me je pogledala.

— Zakaj pa? Kaj me ne ljubiš več?

— Ljubim, toda ...

— Torej jo obdrži, ljubček moj. Naj bo jamstvo najine ljubezni do groba. In obesila mi je nakit na roko. Solzni oči me je prosila, naj zlato verižico obdržim in skrbno čuvam.

— Prisezi, da je nikoli ne boš dal iz rok.

— Prisegam! — sem zajecjal prisijeno.

Bal sem se pa še vedno, da bi utegnila skrivnici zavohati najine nočne sestanke. Kaj, ko bi kdo opazil, da se na vrtu objemava in poljubljiva? Nenel bi stari na nos in katastrofa bi bila neizogibna.

— Onega, ki bi naju izdal, ubijem!

In vendar se je zgodilo.

Rad bi bil prepričen, da udarec, pa nisem mogel. Nikoli nisem zvedel, kdo je naju izsledil. Sumljivi so se mi zdeli vsi, celo Frontina, komornica in Silenijum, ki se je znala stari matroni imenito prizkovati.

Nekdo je stari vse povedal.

Tako sem opazil, da ve za najine tajne sestanke.

Drugi dan me je merila stara Publia s srčitim pogledi. Njene zelenke oči so se kar iskrile, ko sem šel mimo nje.

Kolena so se mi šbila in srce mi je močno utripalo. Vedel sem, da se zbirajo nad mojo glavo črni oblaki.

Bil sem izročen na milost in nemirovost kruti matroni. Frontina me ni mogla ščiti.

Morda je tudi centurio že slutil, da mu hodim v zelje.

Cuspius Fadus me ni več pozdravljal tako vladivo, kakor običajno. Sredno me je sledil in v njegovih očeh sem takoj opazil iskrivo nezaupanja. Zdelo se mi je, da bi najraje potegnil meč in me razsekal na drobne kose.

Obšla me je nepopisna groza. Stutil sem neizogibno nesrečo, pa je nisem morem odvrnil.

Opazila sem tudi, da stara matrona često šepeta nekaj s centuriem, da smučeta proti meni talno zaroto. Nekaj sta nameravala z menoj, o tem ni bilo dvoma. Opetovanje sem opazil, kako me skriva opazujeta.

Toda kaj sem hotel početi. Bal sem se od dne do dne bolj, moj položaj je postajal neznosen, toda pomagati si nisem morem.

Naslednjino noč sem se zopet sestal na vrtu s Frontino. Molče sem stopal ob njeni strani.

A ona je instinktivno čutila, da nekaj ni v redu.

— Kaj ti je, ljubček moj? — je vprašala prestrašeno. — Si bolan?

— Moje življenje je v nevarnosti, — sem vzdihnil. — Preti mi velika nevarnost. Prestrašeno je vzkliknila in se me še bolj oklepila.

— Ne bo se, jaz te bom ščitila. Skupaj umreva, srček moj.

Toda njen besede me niso pomirile. Vedel sem, da se podnevi ne bo spominala, kaj je ponocni obeta.

Zjutraj sem se zbulil zelo zgodaj.

Hegejo je že stal za mojimi vrat.

— Poidi matrona te kliče.

St. 10480-29. ref. IX.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje izvršitev plesarskega in slikarskega dela ter dobavo okenskih zaves pri zgradbi mestne stanovanjske hiše na Poljanah.

Potrebni ofertalni pripomočki in navodila se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2, II.

Ponudbe je vložiti pri gori imenovanem uradu najkasneje dne 3. aprila do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 16. marca 1929.

Urejuje: Josip Zupančič — Za »Narodno« tiskarno: Fran J. Štek — Za opravo in usmerjanje del usta: Otton Christof — Vas v Ljubljani.

Glava carja Nikolaja II. je bila sežgana?

Senzacijski članek ruskega publicista Popova — Carjevo glavo so bale sežgali 28. julija 1918 v Kremlju

V londonskem listu »News of the World« je objavljen ruski publicist Georgij Popov, avtor znane knjige »Čeka«, senzacijonalen članek o tragični smrti ruskega carja Nikolaja II. Članek je pišen na podlagi podatkov, ki jih je dobil pisec od nekega nemškega komunista, očividca tragedije ruske carske rodbine. Popov trdi, da je bila odsekana glava carja Nikolaja II. poslana v Moskvo kot očviden dokaz, da je bila carska rodbina umorjena. Carjeva glava je bila pozneje v peči v Kremlju sežgana.

Ruska carska rodbina je bila umorjena 18. julija 1918. Še istega večera je prispevala vest o tragediji carske rodbine v Berlinu. Drugi dan je pa sprejela moskovska radiostacija brzjavko, poslana iz Berlinja nekemu dunajskemu listu in glasečo se:

»Car in drugi člani njegove rodbine so živi in njihovi prijatelji so jih odpeljali na kraj, kjer so varni.« Brzjavka je zelo razburila boljeviške privake v Kremlju, ki so bili obveščeni, da je carska rodbina umorjena. Trocki je brzjavko naročil predsednik revolucionarnega odbora uralke gubernije Beloborodovu, naj pošte naknadno podrobno poročilo in jasen dokaz, da je zadeva ruskega tirana kazken, ki je zasušil.

26. julija zvečer je prispeval v Kremlj uradno zaprečen usnjen kovčeg.

V njem je bila baie carjeva glava, namočena v neko tekočini v stekleni posodi. 27. julija zjutraj so se na Lenjinsko povlejeli zbrali vse boljeviški prvaki in so ugotovili, da je v stekleni posodi res carjeva glava. Sestavili so zapisnik, ki so ga podpisali Lenin, Trocki, Zinovjev, Buharin, Dzeržinski, Kamenjev, Kalinin in Peters. Kamenjev je sprožil vprašanje, kaj storiti s carjevo glavo. Zinovjev je napravil starega buržujskega gurmanta in velikega prijatelja ženskega spola. Tudi iz svetnikov se norčuje. Iz sv. Petra je napravil bebaste starca, iz Marije Magdalene nebeško kurtizano, ki tudi v nebesih ne dela drugega, nego koketira in zapeljuje moške. Skratka, slovaški klerikalci pravijo, da dela Hasenclever neokusne dovitje iz stvari, ki morajo biti v vsakemu verniku svestri.

Toda naloga je bila poverjena Trockemu.

Carjeva glava je bila sežgana zvečer 28. julija v Kremlju v podzemnem prostoru, kjer je bila prej kuhinja. Popov pripoveduje, da je bila noč od 28. na 29. juliju zelo viharna. Že zvečer je gremelo in treskalo in v mestu je nastal velik požar. Ko je treščilo blizu Kremlja, se je neki komunistični prvak prekrižal. Neki boljeviški častnik je odpri vrata in vsi so stopili v tesno sobo, kjer je vladala neznošna vročina. Sežiganje carjeve glave je prisostvovalo okoli 20 boljeviških prvakov, med njimi Smirnov, Buharin, Peters, Lalcic, Kralenko, Dzeržinski, Kamenjev, Balačanova in Kolontajeva. Zadnji je prispeval Trocki. Odredil je, da so kovčeg odprli, Kolontajeva je zbezhal iz sobe, čim so kovčeg odprli. Ženski živci, je pripravil Trocki smeje.

Odsekana carjeva glava je napravila na vse grozen vtis. Buharin in Lahcic sta bila iznenadena, da so carjevi lasje tako sivi. Tudi brada je bila siva. Na zahtevo Trockega so sestavili protokol, ki so ga vsi navzoči podpisali. Prišli so še drugi gledalci, med njimi tudi sovjetski poslanik v Berlinu Krestenski.

Odsekana carjeva glava je napravila na vse grozen vtis. Buharin in Lahcic sta bila iznenadena, da so carjevi lasje tako sivi. Tudi brada je bila siva. Na zahtevo Trockega so sestavili protokol, ki so ga vsi navzoči podpisali.

Ko je bil podpisani protokol, so se vsi znova ozrlji na carjevo glavo in na obrazih se jim je poznalo, da so razburjeni in gnjeni. Buharin je skušal začladiti mučen vtis in začel govoriti o revoluciji, pa je kmalu utihnil. Celo krvolčni čekist Lahcic si je nervozno vihal brke. Končno je Trocki odredil, da so carjevo glavo odnesli v peč. Na vso se so poklonili, ko so nesli odsekano carjevo glavo mimo njih.

Na vseh obrazih se je poznalo, da so carjevi lasje tako sivi. Tudi brada je bila siva. Na zahtevo Trockega so sestavili protokol, ki so ga vsi navzoči podpisali.

Carjeva glava je bila sežgana zvečer 28. julija v Kremlju v podzemnem prostoru, kjer je bila prej kuhinja. Dolgočasi se je v tem mu prisločil na pomoc Magdalena. Pregovor ga, da vrne življenje trem samomorilcem, nekemu starejšemu in nekemu mlajšemu moškemu in neki ženski, da bi mogli v raznih variacijah tvoriti zakonski trio v veliko veselje Magdalene, katere obrt je bilna baje vedno prešutivo in priležitivo. Toda bog je tako nespreten, da oživljeni biti ne more zadovoljiti in tako se vsi trije ponovno usmrte. Končno

zmaje bog razočaran z glavo, češ, sam vrag se ne spozna v tem okredu.

To je kratka vsebina komedije, ki je dvigla na Slovaškem toliko pravil. Cerkveni krog zahtevajo, naj ob ast preopove to nežuveno bogokletstvo na gledališkem odru.

Umor dr. Gimbalova pojasnjen

V preiskavi umora ruskega zdravnika dr. Gimbalova v Kutni gori na Češko-slovaškem je nastal nepriskovan preokret. Prvotno so zdravniki misili, da je bil dr. Gimbalov zastrupljen z arzenom, dr. Kralj pa z arzenom ali z atropinom. Pozneje je dr. Kralj opazil na sebi znake zastrupljenja z živim srebrom. Največjo važnost so polegali na izkrovitveni drobovju. V drobovju niso našli nobenih sledov strupu, pač pa so ugotovili tudi najmanjše sledove lekarstev, s katerimi se je dr. Gimbalov lečil. Splošno senzacijo je pa vzbudila vest, da so našli v zdravnikovem drobovju razmetlo steklo, ki ga je zločinec pomerno sklepalo.

Dr. Gimbalov je podlegel, da je carjevo glavo odnesel v peč. Na vso se so poklonili, ko so nesli odsekano carjevo glavo mimo njih. V Kutni gori so napravile oblasti pri nekem osumljenu hišno preiskavo in našli stekleni pršek. Preiskava se energično nadaljuje in je napredovala že toliko, da je jasno, da je zločinec iz krogov, ki stoji zelo bližu kutnogorskim bolnicam.

Štirikrat rodila četverčke

Nemški listi poročajo o redkem primerni zakonskem blagoslovu, ki ga je bila deležna neka rodbina v Meklenburgu. Zakoncem, ki sta se poročila šele pred šestimi leti, se je rodilo že 18 otrok, med njimi štirikrat četverčki. Ta primer pa ni osamljen, kajti dunajška »Medizinische Wochenschrift« ve poročati o ženi, ki je rodila v zakonu z enim možem 69 otrok. Štirikrat je rodila četverčke, sedemkrat trojčke, 16 krat par dvojčke. Po ženini smrti se je mož drugič oženil in z drugo ženo je imel 18 otrok in sicer dvakrat trojčke, šestkrat par dvojčke.

Zgodovina pa pozna še zanimivejše primere zakonskega blagoslova. Znameniti so takozvani hamelnski sedemkrat, ki jih je rodila neka mati v hanoverskem mestu Hamelu. Primer, da rodila žena sedem otrok naenkrat je tako redek, da je bil v hamelnskem primernu ovekoven na spominski deski, ki je sedaj hranjena na magistratu v Hamelu. V Württemberški kroniki je pa zabeležen redek primer, da so se leta 1503 rodili v Bönnigheimu zakoncem Stratmann, ki sta imela že 52 otrok, šestorčki.